

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

vidéken:

Egy hóra. . . I hóra. Egy hóra. . . I hóra. 50 fill.

Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladvány szerkesztő:

Dr. HEEDŐS LORÁNT.

Kiadók és lapkiadók:

HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Piacz-utca 49. szám.

Megmozdult a magyar föld.

Debrecen, július 8.

Az éjszaka megmozdult alattunk a föld. Az a föld, amelyet edesanyánknak nevezünk s amelytől most reménykedve várjuk a jövő évi életet. A föld megmozdult és a büszke emberiség kimeredt szemekkel, az ismeretlen rettenetes, láthatatlan erő előtt remegve, sápadtan néztek a mint a megmozdult föld lerázta hátáról a ráépített meletes kőházakat. Az óriás megmozdult s a kicsi férgek a rettenetes mozdulatra a semmiségnek érzésével keresték a menekülést. És ez a menekülés is a borzalmak borzalma volt. Mert hova meneküljenek a földről, ha maga a föld rázkódott meg.

Magyarország népe csak holt betükön látta, vagy vélte látni a szicíliai, a spanyol, a japán, a perzsa földrengések borzalmait. De azokról fogalmat alkotni nem tudott. — Most megjelent a rettenetes rém, csak néhány másodpercig tartott, csak néhány földlökés volt és rombadőlt egy városnak harmada. Elpusztultak milliányi értékek s megakadt egy gyönyörűen fejlődő város haladása, évtizedek nagy munkája, verejtékes fáradozása.

Kecskemét házainak romjai, az utcák

A sötétből.

Irta: Vértesy Gyula.

A doktort, a munkásbetegségélyző pénztár doktorát egész estig hiába várták. Valahol a harmadik faluban dolgozott s csak késő este került a gyárból elbocsátott, de a munkástelepen még kegyelemből megtürt munkás lakására.

A szegények doktora olyan goromba volt, aminő buta. A butasághoz annyi jussa volt, mint a legtöbb embernek: annak született; a gorombasághoz pedig azon a réven tartott jogot, hogy azt hitte, hogy azokkal, akiket ingyen gyógyít, bátran lehet gorombáskodni is.

— Hol az a kölyök?

— Alszik instálom.

A szuszogó kövér doktor, aki odahaza antialkoholista, de a falukon, ahol potyaitalokhoz juthat, ugyancsak iszik, most is jól el volt látva.

Odatotyogott az ágyhoz, megnézte az ott fekvő gyereket és vigyorogva mondta aztán: — Biz ez alszik, atyámia! Még pedig úgy, hogy már föl sem ébred többé. Holnap el lehet kaparni.

Mikor magukra maradtak, a férfi azt mondta:

— Az Isten megszabadította. Ugy-e, jobb így?

Record Drill és Record II. műtrágyaszóróval kombinált vetőgépek, Resicai acélek, Amerikai tárosás boronák, Kaimár rosták és egyéb gazdasági gépek

A Magyar Királyi Allamvasutak Gépgyárának vezérigazgatója Debreczeni Kirendeltség, Hatvan-u. 8. sz.

Zoltán Vincze műépítész és építő mester Piacz-utca 71. szám.

kövezetét beredő cserepek és ledől falak beszélnek a rémséges éjszakáról. Mert különösen Körösön és Kecskeméten pusztított erősen a földrengés és a derék városnak egy nagy része összedült, vagy erősen megrongálódott. Temérdek vagyon, évtizedeknek szorgalmas munkája lett semmivé egy pár pillanat alatt s a föld mélyének háborgása nagy gyászt, nagy szomorúságot okozott.

Kecskeméten hozzászórtak már az emberek a földrengéshez. Alig mulik el esztendő már egy évtized óta, hogy kisebb nagyobb földlökést ne éreztek volna. Tudós geológusokat hívtak le a város urai, hogy megvizsgálják a gyakori földrengések okát, de a geológusok megnyugtató kijelentéseket tettek, hogy a zugás nem veszedelmes s nem vezethet katasztrófára. A tudós geológus urakat azonban az éjszaka megecáfolta az öreg föld gyomra, amely olyan erővel rázta meg a derék alföldi várost, hogy egy része belepusztult.

Kecskemét régi földrengési fészke. Már évtizedekkel ezelőtt éreztek ott kisebb lökéseket, amelyek azonban nem terjedtek Nagyörösön, Ceglédre. Minden jel arra mutat, hogy az éjszakai katasztrófális jellegű földrengés fészke is Kecskemét volt; ezuttal azonban olyan erős volt a rengés, hogy nemcsak Kecskeméten pusztított, hanem végigvonult az egész magyar Alföldön

Az asszony pedig a szoba sarkában egy rongyos pokrócból összetákolva vakon fekvő másik gyerekeire mutatva felelte:

— Ennek is jobb lenne ott lenni. Tegnap dél óta ez se evett egy harapást se.

— Én se ettem — dörmögi a férfi.

— Én se! De legalább, ha éhen halunk, nem kell tovább kinlódni! Csak annak jó, aki meghalt.

Másnap a kisgyereket elföldelték. A férfi a temetőből nem ment haza. Elindult megint munkát keresni. De nem talált sehoh. Az egyik telep felügyelője értesítette már a többieket, hogy ezt az anarchista, vad embert valahova föl ne fogadják. — Dögöljön éhen! Hogy legyen példa a többieknek!

Mikor este hazavetődött, a felesége ott ült az ágy szélén, a kis leánya pedig az ágyban, amelyikből délután eltemették a testvérét.

Mind a kettőnek az éhségtől, hidegtől eltorzult volt az arca s oly csöndesen, szinte dermedten ültek, mintha csak agóniában lettek volna.

— Ugy-e éhesek vagytok?

— Milyen jó már Marcsának, — mondja a leánya — ő már nem éhes.

— Én sem vagyok — próbálja hazugsággal vigasztalni az urát az asszony.

— Milyen nyomorult is vagyok! Egy harapás kenyeret nem tudok nektek szerezni.

és Szegeden meg Budapesten tul is érezték a hatalmas lökések erejét. Budapesten évek hosszú sora óta nem érezték hasonló erejű lökéseket.

Kecskeméten az emberek hálóingben — amint álmuksból fölverte a veszedelem — menekültek a piactérre és úgy várták meg a reggelt. Jellemző, hogy Kecskeméten már három évvel ezelőtt volt földrengés, sőt a múlt hónap 20-án is nagy pánikot idézett elő a kecskemétiak között a földlökés. Kada Elek polgármester akkor elmondta, hogy ő el fog költözködni Kecskemétről, mert a három esztendő előtti földrengés teljesen idegbeteggé tette a feleségét és a múlt hónap 20-án éjjel — az új földrengés — csaknem megőrült szegény asszony. A geológusok annak idején megállapították, hogy a földrengés eredete az, hogy Kecskemét környéke valaha tengerfenék volt és a föld méhe csak az utolsó évtizedek alatt száradt ki. A kiszáradás következtében a föld mélyében nagy üregek támadtak és ezeknek a földalatti üregeknek az összeomlása idézi elő állítólag a földrengést.

A földrengés hullámai elértek Debrecenbe és Hajdúvármegye több helyére, a hol ugyan a pár másodperces földrengés kárt nem igen tett, de halálos rémületbe ejtette a lakosságot.

Itt azonban nem éreztette azt a félelme-

— Majd csak megsegít, édes uram, a jó Isten!

Az asszony remegve állt föl s szinte védtőleg tárja ki vézna karjait, hogy az, akiben ő hisz, valahogy le ne sujtassa azt, aki őt káromolja.

— Majd meglátod, megsegít! Lásd, ma is ott volt az öreg Náci és mondta, hogy a felügyelő ur azt üzeni, hogy még vissza is fogadhatna téged, ha megkérné.

— Hogyisne! Majd azt a gazembert kérem meg. Inkább éhen halunk, de oda be nem teszem a lábam többé.

— Hát meghalunk együtt — feleli az asszony s odabukik a férfi széles mellére, mint valami megsebzett, beteg kis állat. — Meghalunk, elmegyünk mi hárman is az első után: Marcsa után. Jobb is lesz! Tegnap se ettem, ma se. Nem bírom már. A temetőben is majd leroskadtam; nem hogy sajnáltam volna Marcsát, dehogy, hiszen a szegény ember gyermeke akkor jár jól, ha meghalhat — nem azért akartam leroskadni, de a gyomrom majd ki szakadt az éhségtől. És a mellem is úgy szurja valami. De ez nem attól van, hanem a hidegtől. Nagyon hideg van itt. Jobb lenne kiemni az éjszakába, ott se lenne ilyen hideg. De járnai kellene és én már nem tudok. Te eredi ki. Hagyj magamra.

— Ne hasogasd a szivem, Terka.

tes erejét, amely virágzásában pusztította el a magyar alföld szép városát. Hát gyűlöli népét ez a szeretett föld, amelyet árva, szegény fiai olyan sok vérrel, olyan sok könnyel áztattak s amelyhez ragaszkodtak fájdalommal, szenvedéssel öröm nélkül?

A rémület pillanataiban azonban senki sem jutott eszébe a keserű, panaszos gondolat. Mindenkit csak a kétségbeesés, az ellenállhatatlan nagy erő előtt való félelem töltött el. Ez a félelem sem volt emberi. Valami állati, ösztönszerű, öntudatát vesztett remegés volt az éjszakai.

A nagy magyar alföldön kalászkokat raknak most keresztbe és asztagokba a jövő életét gyűjti napapl, az emberi szorgalom s éjszaka az a föld, amely a keresztet és asztagokat adta, a pusztulás rémületét bocsátja az emberekre.

Külön rendőrségi palota.

Az új városháza kérdéséhez.

Egyik debreceni lap ma érdemlegesen tárgyalta az új városháza kérdését s kifejtette, hogy a közigazgatás egyszerűsége szempontjából szükséges volna, hogy az új városházán minden hivatal találjon elhelyezést s így a — rendőrség is. Fel is helyezi mindjárt a fogházakat, a kezelő és segéd-személyzetet, a rendőrlégénység oktató és pihenő helyiségeit, a fogházor lakását, stb. — a harmadik emeletre.

Hogy mennyire tájékozatlan a cikkíró e kérdésben, azt felesleges bővebben kifejteni; elég e tekintetben a következő dolgokra utalni.

A jelenlegi városháza szűk, ezt tagadni nem lehet s bizony elsőrendű szükséglet az újjáépítése. Földszintjén azonban egyszerűen lemondani a boltokról: felesleges nagylelkűség volna. A város százazreket kaphat az évi boltbérek fejében s a különböző üzletek tarkasága csak emelné az épület szépségét. Így a földszint, igaz, hogy elvész a hivatalok részére, de megmarad két esetleg három emelet, ahol a hivatalok mind elhelyezhetők

lesznek, természetesen a — rendőrség kivételével.

A rendőrség külön elhelyezését elsőrendű érdekek követelik s egyik legfőbb ok e tekintetben: a közeli államosítás. Magyarországon a választói jogot addig ki nem terjesztik a lakosságra, amíg a közbiztonsági kérdést államilag meg nem oldják s ez a különféle nemzetiségekre való tekintettel elsőrendű kérdés is. E sorok írója feltétlenül meg bízható forrásból tudja, hogy a rendőrség államosítása két év alatt befejezett tény lesz s a belügyminisztériumban lázasan dolgoznak az erről szóló törvényjavaslaton. Államosítás esetén pedig az állam külön rendőrségi épületet kíván, annyi bizonyos és semmiesetre sem megy bele abba, hogy a rendőrség nagyrésze a városháza harmadik emeletén legyen elhelyezve.

Hiszen közigazgatásilag a rendőrség önállósítása nemcsak, hogy nem hátrányos, de feltétlenül előnyös s maga a közönség sincs arra utalva, hogy egy épületben találja a rendőrséget és a többi városi ügyosztályokat (adó-, katona-, gazdasági-, stb. ügyosztályok), mert mindezek a rendőrséggel szervileg nem összefüggők, s így elesik a közönség kényelmének szolgálata.

De meg a rendőrség külön épületbe helyezésére elsőrangú szükség a lovas rendőrök lovai s a gazdátlan jószágok részére építendő istállók miatt is van. Egy négy oldalt a város legelegánsabb utcáira néző városházában nem lehet 60 lóra való istállót építeni, — ez igazán tönkre tenné ez épület hivatását. Istálló nélkül pedig a rendőrség nem lehet, mert hiszen a rendőrségi épület laktanya is, ahol a próbarendőröknek bent kell lakni, a tartalék őrszolgálatot végez, s az összes lovasrendőrök lovai elvannak helyezve. Annak az állapotnak meg kell ugyanis szünnie, hogy a lovasrendőr másra is használhassa lovát, nemcsak őrszem-szolgálatra vagy éjjeli cirkálásra alkalmával. A lovas rendőrök és lovas kézbesítők, mezőrendőrök részére tehát legalább is 30 lóra való istálló szükséges s ha a bitangságban talált jószágokat is figyelembe vesszük, ugy ezek részére szintén kell egy 20—24 lóra (lószágra) épített külön istálló. Közös fedél alá hozni őket nem lehet, mert hiszen ily bitang jószágok igen könnyen szenvedhetnek ragályos betegségekben, úgy, hogy ezek a legény-

ségi lovaktól feltétlenül elkülönítve tartandók. Szerszám-kamara, széna-raktár, stb. épületek szintén szükségesek s e kérdések csak külön rendőrségi palota építése által oldhatók meg.

A helyzet ilyenénképeni felismerése tehát a városi tanács bölcs belátására mutat, mert hiszen, városházánk kapuján csak nem fognak folyton gazdátlan szekereket, talyigákat behajtani s ha már a város majdnem 2 és fél milliót fordít a városháza megépítésére úgy nem fog belőle — rendőrségi laktanyát csinálni! (—a)

Baltazár püspök üdvözlése.

★

Az öröm, a lelkesedés, amelylyel Baltazár Dezső drnak püspökké való választását nemcsak a tiszántuli egyházkerületben hanem országszerte fogadták, impozáns módon nyilvánult meg mindjárt a választás eredményének kihirdetését követő napokban. Az ország minden részéből seregestől érkeztek az üdvözlések az új püspökhöz, a különböző egyházi és világi hatóságok fejei, kulturális intézmények vezetői, egyesületek, és magánosok táviratban, levélben, hivatalos határozatok formájában siettek kifejezésre juttatni a szerencsekívánataikat Baltazár Dezső drnak, akinek böszörményi parókiájába még ma, a választás eredményének publikálása után két héttel is özönével érkeznek a gratulációk. Az 1000-en jóval túl jár a száma az eddig küldött üdvözléseknek, amelyeknek áradata talán meg sem áll az installációs ünnepegekig. Az összes egyházkerület püspökei és főgondnokai, az egyházmegyei közgyűlések, esperesek és gondnokok, teológiák, tanítóegyesületi közgyűlések és elnökök, tanítótestületek, lelkészegyesületi közgyűlések és lelkészek, presbiteriumok, tanítóképzők, felsőbb leányiskolák és főgimnáziumok igazgatótanácsai és tanári karai, tanfelügyelők, polgármesterek, az ágostai evangélikus püspökök, főfelügyelők, esperesek, lelkészek és egyházak, az izraelita hitközségek és főrabbiak, a sajtóirodák és az újságírók, dalárdák, magánosok táviratai és levelei közül itt közlünk néhányat:

— Te erős vagy, neked nem fáihat, amit mondok. Te tudsz tünni, de én nem tudok. Te azt is végignézed majd, mikor engem elföldelnek. A te erős testednek semmi köze sincs a gyöngédséghez.

A férfi elfordul, hogy az asszony ne lássa könnybeboruló szemét s úgy mondja:

— Hát holnap a kedvedért elmegyek megkérni.

És másnap elmegy.

A felügyelő ott állt az állóiróasztala mellett s irt valamit.

— Én volnék Fekete Mihály. Eljöttem megkérni a tekintetes munkafelügyelő urat.

— Szép tőled! Hát a hősök is csak gyávák lesznek a végén? Tudtam én, hogy ilyen ez az egész banda. Ordít, lármázik, azután ha kirugják, hát visszasompolyog. Mig van kenyerek, addig hencegtek, ha elfogy, nyomorultul fetrengtek a kenyéradó gazdáitok előtt. Pfüj, undorodom tőletek.

A felügyelő ur kiköpött a munkás előtt, a plebstól való utálatá teljes és legkevésbé sem palástolható kifejezésével. Sőt még szóval is ismételte:

— Mind egyformán aljasok vagytok! S még ti beszéltek emberi jogokról! Ti éhes állatok!

— Uram, nem azért jöttem, hogy a gyalázkodását hallgassam, hanem hogy munkát

adjon. Szombaton a fizetésekor goromba voltam, bocsásson meg érte s ne bántson újra.

— Mit? ne bántsalak? Talán kezét csókoljak neked, amiért kegyeskedtél visszajönni? Vagy azt hiszed, hogy mi nem tudunk megélni nélküled? Nagyon csalódol. Nem kellesz! Csak azt akartam, hogy alázkodj meg. Most aztán elmehetsz!

— Felügyelő ur, az irgalom szent nevében kérem, hallgasson meg. Éhezünk, nyomorgunk, egy gyermekem most pusztult el, a másik is el fog pusztulni, a feleségem is...

— Hát pusztuljatok! Ugyis marad elég nyomorult kölyök; hiszen mindegyiteknek van legalább egy tucat kölyke, mint a kutyanak vagy a macskának. Ebből is látszik, hogy milyen hülye állatok vagytok: van egy falat kenyerek és előteremtetek rá tiz száiat.

— Ad-e munkát, vagy nem?

— Micsoda, te így kérsz munkát? majd megtanítalak én emberségre.

A csengetyügombot akarta megnyomni, de Fekete előbb rávetette magát.

Most már ugyis tudta, hogy vége van a tisztességes megoldásnak, hát legalább leszámol ezzel az emberrel. Rávetette magát, egy szempillantás alatt földre teperte s az ott hempergett a lába előtt gyáván, ordítva. A nagy lármára bejöttek a szolgák, éppen mikor foj-

togatni kezdte s kiszabadították a kezéből. A többi azután a dolgok rendje szerint ment.

A vizsgálóbíró modern jogász volt, aki a vádlottakat mindig figyelmeztette emberi méltóságukra:

— Vallja meg, hogy azzal a szándékkal ment a felügyelő szobájába, hogy bosszút áll rajta az elcsapásért.

— Ment a fene, — mondja dacosan a rab — azért mentem, hogy munkát kériek! Csak akkor forrt föl a vérem, mikor gorombáskodni kezdett velem.

— Lássá, pedig mennyivel szebb dolog lenne, ha őszintén bevallaná az előre eltökélt szándékot; mert csak szebb az, ha valaki önzetesen, büszkén bevallja: „Agyon akartam verni, mert emberi méltóságomban sértett”, ahelyett, hogy gyáván azt hazudja: „Dühös lettem, hát megvertem”.

— Agyon akartam verni, agyon is vertem volna, ha ki nem veszik a nyomorultat a kezem közül.

— Ezt már szeretem — mondja jobb kedvre hangolódva a bíró. — Jegyző ur, írja: — Vádlott beismeri, hogy meg akarta ölni a felügyelőt.

— Igen, meg, dühömben, mikor gorombáskodott velem. De nem azért mentem oda, hanem azért, hogy megkérjem.

— No már megint visszasziv! Eh, magá-

Építész urak figyelmébe!

Élesdi oltott mészköbméter számra, friss Portland és Román cement kicsinyben és nagyban Klár Andor cégénél rendelhető meg. Raktár Margittördő-telepen. Telefon 445. sz.

Mosó pongyola 5 frt. és Lusztér köpeny 7 frt. 50 kr.

remek választékban Halmágyinál.

Kunszentmiklós. Éld a legboldogabb családi életet továbbra is, a legvégső határig, melyet Isten embereknek engedett; tisztes előid palástjával együtt szálljon reád az ő lelkeknek kettős mértéke! **Baksay Sándor** püspök.

Pápa. Megválasztásod alkalmából fogadd őszinte jó kívánataimat. Adja az Isten, hogy azon szép remények, amelyeket egyházkerületed és az egész magyar református egyház hozzád köt, beteljesedjenek. **Antal Gábor** püspök.

Sátoraljaihely. Kartársi bizalommal és szeretettel üdvözli **Fejes** püspök.

Veszprém. Ki kevésre vágyott s így magásra hágott, érezzen lelkében, csodás boldogságot, s ossza szét a nép között, mint annak vezére, s legyen áldott mindaz, mit ő vesz kezébe. **Kenessey-család.**

Temesvár. Nagy és nehéz hivatásodhoz testvéri szeretettel kívánok Istentől kegyelmet, hosszú türelést és minden bölcseségnek lelkét. **Szabolcska Mihály.**

Komárom. Fogadja méltóságod tiszteletteljes szerencsekívánataimat és kollegiális üdvözlőmet. **Darányi Ignác** főgondnok.

Debrecen. Főtisztelendő püspök uram! Ha a gratulálók között a késedelmeskedők között vagyok is, ne hidd, hogy nem örülök megválasztásodnak s azt se hidd, hogy azért késtem el, mert szükségesnek tartanám ravasz körültekintéssel hallgatni. Örülök megválasztásodnak s régen meggyőződve vagyok, hogy ennek bekövetkeznie kellett. Szívesen kívánom, hogy emez állásodban is környezzen a tisztelt, szeretet, kísérjen az áldásos munka áldásos eredménye és jó egészség. Tisztelő hived **Kovács József** polgármester.

Budapest. Szerencsét kíván **Molnár Viktor** államtitkár.

Pápa. A közbizalom megnyilatkozásá-

val ma nem lehet boldogulni. Őr. vezesse le! Majd holnap tán megjön az esze.

Másnapra azonban már ketten álltak a bíró ur előtt. Odakerült az asszony is. S a bíró ur igazi műveléssel tanulmányozza az egyesített ügy aktáit. Brávo, a helyzet kezd bonyolódni. Bizonyosan az asszony lesz az oka a férj gyilkosságá kísérletének. És rögtön kiszineződik agyában a regény.

A felügyelő udvarolt Feketének, a férj észrevette s el akarta tenni láb alól az udvarlót.

Hanem mikor meglátja a szánalmas alakot, beismeri, hogy a felügyelő aligha akarhatta kezdeni ezzel a ványadt, beteg nővel.

És egy pillanatra meg is szállja a lelkét az irgalom, mikor ott látja maga előtt a két szánalmas alakot. Mert, hogy a felesége is idekerült, Fekete Mihály is egészen megtört.

A bíró nagyon jónak akarja magát mutatni és elkezd szeliden moralizálni.

— Megesik a tévedés mindenkivel: bűn nélkül nincs senki. De a megtérő részére van irgalom. — Csak őszintén be kell vallani a bűnt. Tulajdonképpen miért is lesznek az emberek bűnösökké, holott olyan könnyű tisztesnek maradni. A sors megadja mindenkinek a magáét, ahhoz nem lehet úgy se hozzáérőszakolni semmit sem. Akit szolgának teremtett az Isten, szolga marad, akit urnak: ur. Hiába akar valaki agyonütni valakit, vagy

hoz, fogadd meleg üdvözlőmet, áldás kísérje munkásságodat a vezéri álláson. **Gyurátz** ev. püspök.

Budapest. Egyhangú választáshoz szívből gratulálok. Püspöki apostoli nagy munkájára Istennek áldását kéri igaz hive **Zsilinszky Mihály** ág. hitv. ev. egyházkerület felügyelő.

Eperjes. Nagy hivatásod küszöbén fényes győzedelmedhez szeretetteljesen köszönt testvéred **Geduly** ev. püspök.

Legenye-Mihályi. Püspökké történt megválasztásához fogadja legőszintébb kívánataimat. **Dókus Ernő.**

Budapest. Méltóságos Uram! Püspökünké, — egyházkerületünk egyházainak majdnem egyhangú szavazatával — megválasztásodhoz fogadd örömteljes üdvözlőmet és jókívánataimat. Ad multos annos! Szívből köszönt tisztelő barátod **dr. Baksa Lajos** egyetemes konventi előadó.

Budapest. A tiszántúli kerület püspökévé való megválasztása alkalmából fogadja méltóságod őszinte szerencsekívánataimat. **Dr. Nagy Dezső** konventi egyetemes ügyész.

Debrecen. Szívem egész mélyéből — őszinte nagybecsüléssel üdvözlöm fenkölt szellemű szerett főpásztorunkat. Isten legjobb áldása kísérje tovább is magasztos hivatásán új méltóságában. **Krausz Vilmos** főrabbi.

Nagyvárad. Kedves barátom! Tudom, hogy nem az elsők közül való vagyok, akik az előrelátott diadal hírére tégedet üdvözölni sietnek. Ugy érzem azonban, hogy az őszinteség és bensőség tekintetében barátaid, hived és tisztelőid nagy seregéből egyik se előzhet meg.

Lelki és testi energiád legerőteljesebb szakaszában vivtad ki azt a nagy erkölcsi megtiszteltetést és bizalmat, a mely szinte páratlan esemény egyházkerületünk történetében. Megérdemelted. Sokat dolgoztál

hiába lop az ember, azzal nem segít a maga nyomoruságán.

— De segitettem, — mondja az asszony — mert meghaltunk volna éhen, ha azt a kis húst el nem hozom a mészárszékből.

— Persze fizetés nélkül!

— Igenis, lopta — felel az asszony helyett a férfi.

S míg a bíró ur elégedetten diktálja a jegyzőnek a jegyzőkönyvet, Fekete sugva kérdezi a feleségétől:

— Mi lesz a gyerekiunkkel?

— A szomszédasszony, a vendéglősné magához vette, mikor elfogtak! Ott jó dolga lesz. Jobb mint nálunk volt. S azt mondta, hogy ott tartja, míg csak te be leszel csukva. S engem is odavesz, amíg te itt maradsz...

— Azt mondta?

— Azt. Oh, milyen jó dolga lesz ott a lelkemnek. Még húst is kap talán akár mindennap.

— Azt mondta, hogy ott tartja, míg be leszek csukva?

— Mondtam már, hogy azt.

— Jól van! Bíró ur, őszintén akarok vallani. Előre megfontolt szándékkal mentem a felügyelőhöz, hogy agyonverjem.

— Ezt már szeretem — mondja derült arccal a vizsgáló bíró ur. — A földolog a becsület, a gazembereknél is...

idáig a köznek s ez a mult garantiája a jövőnek. Neház a helyzeted; mert majdnem emberföltöttit kívánnak tőled. Erős e hitem: hogy a személyedhez fűződő aspirációkat valóra váltod. Izmos tehetségedbe vetett bizalmunk nem szégyenül meg. Mindehez adjon Isten neked bölcsességet, erőt! Egy hoszu életen át légy igaz büszkesége kálmista Sionunknak!

Szeretettel köszönt, hived **Sulyok István** ref. esperes.

Debrecen. Debreceni főiskolánk tanárai nevében mély tisztelettel és igaz szeretettel köszöntöm főtisztelendő urat, mint egyházkerületünk megválasztott püspökét és főiskolánk egyházi kormányzóját s küldöm mindnyájunk jó kívánatait, kérve az Isten áldását főtisztelendő ur életére és működésére. **Dr. Tóth Lajos** akadémiai igazgató.

Budapest. A magam és theol. akadémiaink nevében küldöm tiszteletteljes üdvözlőmet. A szinte páratlanul álló közbizalom és ragaszkodás megnyilvánulásához jöjjön onnan felülről, Istentől is Amen. Ő adjon neked erőt és működésedre áldást, amidőn, hitünk és igazunk védelmében most ezután már a reád bízott szolgálatnál fogva is az elsők között leszel! **B. Papp István** theol. akad. igazgató.

Mohács. Ne vegye rossz néven, ha én, mint rabbi is csatlakozom azon igen sok tisztelő közé, kik méltóságodat püspökké történt megválasztása alkalmából igaz őszinte meleg rokonérzéssel üdvözlök!

Soha érdemesebb egyént nem érte hivednek elismerése, mint mikor Önt emelték arra a díszes állásra, ahonnan százezreknek hirdetheti kiváló szellemi erejével azt az igazságot, hogy önvallásának szentültartása nem kívánja okvetlenül a másvallásbeliek gunyolását annál kevésbbé azok üldözését! Vajha sok ily főpapja volna hazánkunk, de másképp nézne ki a magyarság kulturája, jóléte, és erkölcsi értéke. Adja az Ég, hogy díszes egyházfejedelmi állását azon eszmék szolgálatának szentelhesse, melyeknek eddig is oly erővel és lelkes odaadással áldozott. Üdvözlö Önt prófétai küldetésében legkiválóbb nagybecsüléssel **Dr. Flesch Ármin** főrabbi.

Hajdudorog. Most olvastam óriási többséggel történt megválasztásod hírére. Fogadd tehát egy régi barátodtól azon szívből jövő üdvözlőmet, hogy a mindenhát Isten egyházad fényére és szeretett hazánk dicsőségére igen sokáig éltesen megtörhetetlen erőben és egészségben. Együttal ugy a magam, mint különösen a magyar görög katolikuság iránt tanúsított jóindulatodat, amidőn továbbra is kérem, maradtam őszinte barátod: **Farkas Győző**, ugyis mint a magyar görög katolikusok dorogi végrehajtó bizottságának elnöke.

A hajdubüszörményi aut. orth. izr. hitk. előjáróságától.

Méltóságos Főtisztelendő Püspök Ur! Azon őszinte tisztelet és kiváló nagybecsülés, mellyel Méltóságos Főtisztelendő Püspök Ur iránt viseltetünk, készlet bennünket arra, hogy a helybeli aut. orth. izr. hitközség nevében szívünk, lelkünk egész melegével üdvözlöljük és szerencsekívánatainkat tolmácsoljuk most midőn szeretett hazánk legnagyobb ref. egyházmegyéje Püspökévé választotta.

A legnemesebb szellemben folytatott lelkipásztori működés, a haza és emberszeretet terén szerzett igaz érdemek méltó jutalmazását látjuk e kitüntető megválasztásban.

Kizárólag

Ráhmer Sándornál

Bächer-Melichár-Johnston gépgyárak fiók-telepen
Debrecen, Piacz-u 43.

a Dréher sörcsarnok mellett, szemben az eddig raktárral.

Legjobb és legolesobb Manillazsineg kéveköto aratógépekhez

hullámos tárcsás boronák

(közvetlen az aratás nyomán használva megóvja a talajt a kiszáradástól)

eredeti Bächer acélekék, könnyű kettősekék (Hajdu és Szabolcsban több ezer darab használatban.)

Engedje a Mindenható, hogy a testvéri szeretet, az egyetértés, a béke terjesztése és megszilárdítása a tudományok ápolására irányuló közhasznú, tevékeny és áldásos működését e magas polcra, e tágabb körben is jó egészségben zavartalan boldogságban tovább is sikerrel folytathassa.

A jó Isten tartsa meg Méltóságos Főtisztelendő Püspök Urat k. hozzátartozói, felekezete hazánk s az emberiség díszeré és öröme sokáig igen sokáig!

Legszívesebben üdvözlünk, valamint őszinte tiszteletünk és nagyrabecsülésünk ismételt nyilvánítása mellett maradtunk A hajduböszörményi aut. orth. izr. hitk. előjárósága, **Rubinstein Albert** hitk. elnök. **Kamplér P. Péter**, hitk. jegyző.

Budapest. A budapesti református egyház nevében is örömmel gratulálók a püspöki megválasztáshoz. **Kovácsy Sándor** főgondnok.

Budapest. Főtisztelendő és Méltóságos Püspök Ur!

A Kálvin-Szövetség nevében tisztelettel és hitrokoni szeretettel köszöntjük Méltóságodat a tiszántúli ref. egyházkerület püspökévé történt megválasztása alkalmából.

Jól tudjuk, hogy nagy teherrel is jár ez a díszes méltóság, de láttuk megalkotni a magyar ref. lelkészek hatalmas egyesületét és láttuk ezen egyesület legutóbbi közgyűlésén kialakulni az összetartás érzetét és a munka szeretetét. Fzekkel az erényekkel ismét naggyá és hatalmassá lehet tenni szeretett kálvinista egyházunkat, ha ezen erények mellett a teljes evangéliumi szellem is áthatja nagyrabecsült lelkészi karunkat. Ezen egyesület megalakításában Méltóságod járt elől, de Méltóságod főérdemül azt tudjuk be, hogy a socialis érzéket — korunk szellemével párhuzamosan haladva, de éppen a hibás és hiányos korszellem keresztény irányban való áthidalására törekedve — felkeltette lelkészeink szívében és lelkében. És a midőn ezt látjuk, hisszük, hogy legnagyobb egyházkerületünk püspöki székében még nagyobb és szerencsés alkotások és intézmények fognak fűződni Méltóságod nevéhez, amelyek egyházunkat és hazánkat egyaránt teendik naggyá és boldogabbá!

Legyen kegyes egyszersmind Szövetségünket, melynek egyházunkra nézve való üdvös céljai nem ismeretlenek Méltóságod előtt, hathatós támogatásába venni s egyéniségének és állásának súlyával annak fejlődését és gyarapodását előmozdítani!

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletünk nyilvánítását, amellyel maradtunk, készséges hívei: **Bernát István** alelnök, **Dr. Horváth Károly** titkár.

Déva. Méltóságos Uram! A számos üdvözlők között, kik Méltóságodat püspökké való választása alkalmából szerencsekívánataikkal felkeresik, én is bátorkodom helyet kérni magamnak, ki mint igénytelen zsidó pap ugyan felekezetén kívül áll, de ezért nem kevésbé boldognak érzi magát, hogy e kiintézés Méltóságodat érte és oly korban érte, mikor erejének teljében áll s működéséből oly sokat várhatunk sokat szenvedett hazánk boldogulása és előrehaladása érdekében. Szívem legmélyéből üdvözlöm Méltóságodat s vallásom ihletével kérem az egek Urát, hogy a püspöki székben is lángesze egész

ragyogását magyar egyháza és hazája javára kifejthesse. Megingathatatlan a meggyőződés, hogy Méltóságodat jövőre is azok közé számíthatjuk, kik fennkölt gondolkodásához az előítélet árnyéka sem fér s mint a fölvilágosodott egyház papja csak alkalmat nyert, hogy a szeretet és kölcsönös megértés munkáját láng-lelke egész hevével művelje. Ujra bátorkodom szerencsekívánataimat Méltóságod előtt kifejezésre juttatni és maradtam Méltóságodnak alázatos szolgája **Dr. Diósi.**

Kolozsvár. Főtisztelendő és Méltóságos Püspök Ur! A tiszántúli egyházkerület és a magyar református papság örömmel ünnepbe összhangozva olvad bele azoknak öröme és szerencsekívánása, akik bármely távol állottak is Főtisztelendő Uramtól, de egyéniségének nagyságát e távolság dacára is éppen akkorán látták, mint vezérkarának tagjai és szívének nemességét éppen úgy érezték, mint legközelebbi fegyvertársai. A régi rómaiak az ember értékét nem aszerint mérték, hogy mennyire szerették barátai, hanem aszerint, hogy mennyire tisztelték ellenfelei; Főtisztelendőségged ezzel a censussal is vezéri méltóságra jutott. Az Ur megáldotta és boldog emberré tette, mert ime biztosítja a jövődőt eszményei számára. A nagy gondolatok emberét Isten naggyá teszi. Szerencsét kívánva személyének és egyházkerületének, püspökké választatása alkalmával mély tisztelettel köszönti atyafi szolgája **dr. Ravasz László.**

Küldöttségileg tisztelegtek Baltazár Dezső dr. püspöknek; a hajduböszörményi főgimnázium igazgatótanácsa és tanári kara, a hajduböszörményi római katolikus egyház, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházme gyvei tanító-egyesület, a hajduböszörményi daleyel, stb.

Az ideai termés.

Reménység métermázsákban.

A központi statisztikai hivatal által kimutatott múlt évi learatott területhez viszonyítva a folyó évben buzával bevetett terület 16,458 katasztrális holddal, a rozsszal bevetett terület 4400 kat. holddal nagyobb volna. de tekintettel a kiszántott területekre, tényleg a buza területe 236,656 kat. holddal, a rozs területe pedig 68,526 kat. holddal kisebb a múlt év learatott területénél.

A kiszántások következtében növekedett ellenben az árpa területe 11,504 kat. holddal, a zab területe pedig 15,325 katasztrális holddal, míg a többi kiszántott őszi gabona területét kapás és kereskedelmi növények foglalták el.

Buza. A június második felében járt kedvező időjárás hatása alatt a buza jó lelvirágzott, szemfejlődése még a megdült táblákban is jó volt. Egyes helyeken a csikoshátú buza-légy, frittlégy és a már száakra is felment rozsdá okozott némi károkat, ezek azonban nem oly nagymérvűek, hogy az országos jó középérték-kilátásokat megromthassák.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal által kimutatott 6,053,309 katasztrális hold buzával bevetett területből a gazdasági tudósítók és a magyar királyi gazdasági felügyelőségek adata szerint kiszántottak 253114 katasztrális holdat, a megmaradt buzavetés területe tehát 5,800,195 kat. hold.

E területen ugyancsak a gazdasági tudósítók és a magyar királyi gazdasági tudósítók adatai szerint remélhető kat. holdankint 7.64 métermázsza, vagyis összesen 44,323,800 métermázsza buza. A múlt évben termett 46,185,023 métermázsza.

Rozs. Az utóbbi kedvező meleg időjárásban a rozs szépen javult. Szemfejlődése legtöbb helyen hibátlan, szépen zsendül. Szalmája többnyire elég magas. Főleg az Alföldi részekben. Bár sok helyen található ritka és főleg a keleti hegyes vidékeken nagyon gazos rozsvetések is, a termés kilátások nagyobbára mégis jó közepesek, mert a kalászok nagyok és hibátlanok.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal által kimutatott, 1,953,223 katasztrális hold az ideai rozsvetés területéből a gazdasági tudósítók és a magyar királyi gazdasági felügyelőségek adatai szerint kiszántottak 72,926 katasztrális holdat s így learatásra kerül 1,880,297 katasztrális hold rozsterület.

Ezen területen várható ezidőszerű kat. holdankint átlag 6.71 métermázsza vagyis összesen 12,620,600 métermázsza termés. A múlt évben termett 13,294,103 mázsza.

A tavaszi árpa és zab fejlődésének a júniusi kedvező időjárás nagy hasznára volt, — úgy hogy a legutóbbi hivatalos vetésjelentés óta ezen vetemények termés kilátásai is lényegesen javultak.

A debreczeni és hajdudarmegyei várható eredményekre vonatkozóan a következő felvilágosítást kaptuk.

Az árpa holdanként 5—6, a buza legjobb esetben 7, a rozs 8, a zab 8 métermázsza termést ad. A buza és árpa tehát igen gyenge eredményeket adnak, aminek az oka, hogy júniusban három ízben erős, hideg köd nehezedett a vetésre, s így a sariu kelések nem fejlődhetek. Megszorultak úgy, hogy nagyon kis szalmán, kis satnya kalászt hoztak. Anyaszéna sok és jó minőség termett, sariu azonban nem lesz.

A hivatalos becslések Debreczen vidékén és Hajdumegyében még folynak és azokat csak a jövő héten fejezik be.

A gyufa-monopolium. Esztendő óta húzódik a gyufa-savmonopolium ügye, de hol a magánipar tekinteti, hol az osztrák reichsrath elfoglaltsága akadályozta, hogy arégi terv valóra váljon. A fehér foszfor eltiltásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor a keeskedelmi miniszter kijelentette, hogy a monopolium elhatározott dolog és hogy többé új gyufagyár felállítására nem adnak engedélyt. A megvalósulás azonban egyre késett. Minthogy azonban az állam pénzügyi helyzete elengedhetetlenné teszi az állami jóvedelmek gyarapítását, a két kormány végre megegyezett abban, hogy a gyutamopoliumra vonatkozó javaslatokat már legközelebb a parlamentek elé terjesztik. A magyar törvényjavaslat már kész és Lukács László pénzügyminiszter vagy még a nyári, de legkésőbb az őszi ülészak elején beterjeszti a képviselőházban. A javaslat a szacharin-monopoliumról szóló javaslat mintájára megengedi, hogy az egyedáruság magánvállalkozónak adassék bérbe. Egyébként teljesen azonos rendelkezéseket tartalmaz, mint az osztrák javaslat. A kormány azt hiszi, hogy a monopolium tíz millió koronával fogja gyarapítani az állami bevételeket.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piac utca 73. sz. (Tihanyi ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk betéteket takarékönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámítolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzők kölcsönöket nyújtunk 15—25 évi időtartamra. — Előlegek értékpapirokra. — Bel- és külföldi pénzesemkek és értékpapírok adás-vétele. — Parcellázási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele megőrzés és kezelés végett (safe deposit). — Árukereskedelmi üzletek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet ajdonságokat legnagyobb választékban, szigoru szabott árak mellett szerezhetjük be **Weisz Adolf** posztó nagykereskedőnél, Debreczen, Kossuth-utca 1 sz. alatt. — Első Debreczeni Takarékpénztár ujonnan épült palotájában. —

Istenítélet a nagy magyar alföldön.

Pusztulás Kecskeméten. Rémes éjszaka a hajdu- megyei községekben :

Tegnap éjszaka két és három óra között rémület szállta meg a lelkeket a magyar alföldön. Budapesttől Szegedig és Debrecenig rémséges kísértet lábdobbanása reszkettette meg a földet és a sziveket. Nehány másodpercig megrázkódott a magyar alföld. Hullámokat vetett és e földhullámok várost, kulturát, törekvést és fejlődést temettek el romokba.

A magyar földnek egy haladó, rohamosan fejlődő szép városát Kecskemétet végpusztulással fenyegette a földrengés s milliókra menő anyagi s a fejlődésben kiszámíthatatlan erkölcsi kárt okozott.

A rémületes éjszakáról az alábbi tudósításunkban közöljük a részleteket.

A földrengés Debrecenben.

A debreceni földrengésről kevesen tudnak, de azért voltak, akik észrevették azt és megfigyeléseket tettek. Így többek közt Gebhardt István üvegkereskedő a Lám Sándor cég tulajdonosa vette észre a földrengést aki a következőket észlelte.

Pontban éjjel után két órakor arra ébredt fel, hogy erősebb mozgást érzett. Amire nemcsak ő, de családjának tagjai is felébredtek. Az egyik nyitott ajtó becsapódott, egy másik ajtó, amely zárva volt felpattant, az ablak vasredőnye pedig felfutott. A gyertyatartó megmozdult és a beléhelyezett gyertya kiesett. Összesen három lökést éreztek és pedig északról délre haladó irányban.

Egy másik helyen egy régi földszintes háznak a tüzfala repedt meg.

Nagy pánikot idézett elő a földrengés ma éjszaka Hajduhadházon és Nádudvaron is, ahol erősen lehetett érezni a földhullámzást, amely nyugati irányból haladt északkeleti irányban. Szerencsére sem Nádudvaron, sem Hajduhadházon nem történt semmiféle szerencsétlenség, még is a lakosság perceként a legnagyobb rettegésben volt. Hajduhadházon 2 óra 5 perckor észlelték az első földrengéseket, amelyeket valami félelmetes földalatti moraj előzött meg, majd pedig tompa menyörgésszerű robaj követett. A földrengés pár másodpercig tartott, mégis igen sokan nem merték már álomra hunyni a szemüket és

reggelig virrasztottak. A földrengés megreszkettette a házak falait és ablakait. Azok a butorok, amelyek a falak mellett állottak, megintogtak és sok házban a falon függő órák is megállottak.

Nádudvaron is két órakor éjfélután érezték a földrengést, amely itt is nagy félelmet okozott úgy, hogy igen sokan az utcára futottak és ott töltötték az éjszakát, mert nem mertek a házaikba visszatérni.

A földrengéseket itt is morajló hangok, — menyörgésszerű zaj előzte meg és kísérte. A butorok megmozdultak a lakásokban s az órák több helyen megállottak.

Kár egy helyen sem történt.

A pusztulás Kecskeméten.

Kecskemétről táviratozzák: Az éjjel 2 óra 10 perckor erős földalatti moraj kíséretében délről északnak menő igen erős földrengés volt érezhető. Az egész városban alig maradt ház épségben. A kémények ledőltek, a tárgyak kimozdultak helyeikből, a faliorák megállottak. A lakosság körében valóságos pánik támadt. Az álmából felvert emberek ezrelkek menekültek a szabadba. Több száz lakóház annyira megrongálódott, hogy nem lehet benne lakni, mert félt, hogy bedől. Az utcákat faltörmelék és tetőcserep borítja. A város háza falai is annyira megrongálódtak, hogy a hivatalnokok ma reggel nem mehettek be hivatalaikba. Sok ház annyira megrongálódott, hogy a lakosság csak az utcák közepén mer járni, mert a házakról folytonosan hull a vakolat. A középületek közül a kollégium, a parókia, a törvényszék, a városháza és több iskola erősen megrongálódtak. Különösen erős kár esett az iskolaépületekben, u. v. hogy ha a földrengés nappal történt volna, nagyobb katasztrófának lehetett volna az okozója. A földrengést a felhőtlen égbolton erős villámlás előzte meg. Egy istálló bedől a fal több részét megölt. A tanyákról még nincsen hír és az eddig megállapítottak szerint emberéletben nem történt kár. Az omladékok eltakarítása napokig fog tartani. Az épületek olyan állapotban vannak, hogy egy megismétlődő közepes erejű rengés a legtöbbjét egészen ledöntené. Reggel 7 óráig sűrűn ismétlődő morajlás volt hallható. A városban állomásozó katonaságot kirendelték az eltakarítási munkálatokban való segédkezéshez.

Kecskemétről táviratozzák: Reggel több helyről jelentették, hogy az éjszakai földrengés sérüléseket okozott. Egy fiatal anya, aki egy szülő kunyhójában töltötte az éjszakát, a földalatti morajtól és a földrengéstől, amelynek következtében a kunyhó összedőlt, annyira megrémült, hogy esztét veszítette. A piaristák templomának tornyán végighuzódó erős hasadás látható. A konzervgyár kéménye bedől, a villamos vezeték és a telefonvezeték dróttjai elszakadtak. Az üzletek nagy része zárva van. Az ipar és kereskedelem szünetel. A városi tanács ma ülést tart az intézkedések megbeszélése végett. A kár több millió. A vészbizottság is megalakult, mely az összes templomokat lezárta.

Kecskemétről táviratozzák: A városban nem maradt épület épségben. A kár milliókra rug. A lakosság nem mer a házakba visszamenni. A földrengésnek egy áldozata is van. Az erősen megrongálódott épületekből most kilakoltatják az embereket. A kilakoltatásnál

a kecskeméti huszárság és gyalogság segítkezik.

A kecskeméti polgármester a pusztulásról.

Kada Elek dr., kecskeméti polgármester a következőket mondta a rémes éjszakáról:

— Éjszaka 2 óra 12 perckor erős földrengések voltak érezhetők. Utcák megteltek halálrémült, siránkozó emberekkel. Több asszony elájult. A lökések olyan erősek voltak, hogy az egyik házorról a leváló téglatörmégek a szembenlevő házakhoz vágódtak. A nagy pánikban egy férfi és egy asszony megőrült. Nagyon sok kisebb természeti baleset történt. Egy súlyos sérülést állapítottak meg az orvosok: egy tizenhat éves fiú a leomló faltörmelék közé szorult. Kecskemét valamennyi háza megrongálódott, kisebb nagyobb mértékben. Kevés ház dőlt össze, de olyan épület nincsen, amelynek legalább egy fala meg ne repedt volna. Tönkre ment a gyönyörű városháza, a gyalogsági laktanya pedig annyira megrongálódott, hogy nyomban ki kellett szállásolni a legénységet. A zsidótemplom tornya elgörbült, de megrongálódtak az összes templomtornyok. Valószínű, hogy egy időre be kell zárni a templomokat és be kell szüntetni az istentiszteleteket. A muzeumok prehisztórikus osztályában minden összetört. A katolikus bérházban Grünwald Béla gyönyörű freskót festett, az is tönkre ment. Azok, akik a környékből kocsikon igyekeztek azt állítani, hogy a földrengés előtt villámláshoz hasonló hatalmas fénynyaláb csapott föl az égboltozaton.

Rémület a fővárosban.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A földrengés két óra négy és öt perc között történt s összesen hét-nyolc másodpercig tartott. A rengés két lökésből állott, melyek elseje három, második négy másodpercig tartott s közöttük három másodpercnyi szünet volt.

A mozgás rendkívül heves és hullámszerű volt, iránya nyugatról haladt kelet felé s a főváros minden részében igen erősen volt érezhető. A rengés kilengése olyan nagy volt, amilyent a fővárosban eddigelő még egyáltalában nem éreztek.

Városszerte oly nagy volt a rémület, hogy nagyon sok gyengébb idegzetű ember elhagyta lakását és nem mert oda visszateretni, attól tartván, hogy a földrengés megismétlődik. A főkapitányságnak jelezték, hogy a Duna-hidakon a földrengés folytán hatalmas recsegés-ropogást hallottak.

Egyes házak harmadik és negyedik emeletén a falakról leestek a képek és a menyegyzetről a függő lámpák. Az emberek az utcán táboroztak, nem mertek visszatérni a lakásukba.

Földrengés az alföldön.

Nagykörös, július 8. Nagykörsön is a kecskemétihez hasonló erőteljes földrengés volt érezhető 2 óra 7 perckor. A lökések 15 másodpercig tartottak. Bóka Károly polgármester így számolt be Nagykörsön éjszakájáról:

— Nagyon erős lökések ébresztettek föl álmomból. Mindenki az utcára rohant. Nagy rémület fogta el az embereket, és még most is ideglázbán van a város. Alig van ház, amelynek a falai meg ne repedeztek volna. Egyetlen épület sem dőlt össze, de némelyik olyan siralmas állapotban van, hogy minden pillanatban bedőlhet, éppen ezért a veszélyeztetett utcarészeket elzártuk. Nagykörsön azért nem okozott olyan pusztítást a

Debreczen Belvárosi Takarékpénztár
Részvénytársaság

Piacz-utca 41. sz.

Hitelt nyújt
minden reális formában

Betétet 5%-kal kamatoztat.

Koncz József

fest és vegyileg tisztít

mindennemű ruhát, valamint csipke és szövés függönyöket kifogástalanul. Telefon szám 701

Debreczen. Gyár és főüzlet Arany János-u. 10. Fióküzletek Batthyányi-u. 2. Vár-u. 3

földrengés, mint Kecskeméten, mert a házak legnagyobb része földszintes. A lakók azonban még így sem mernek aházakban tartózkodni, mert attól félnek, hogy a földrengés megismétlődik.

Erősebb s több másodpercig tartó lökések érezték Kölesden, Fülöpszáláson, Bonyhádon, Hatvanban, Kajdácson, Szentesen, Pakson, Rákoscabán, Tiszafökkáron, Esztergomban, Bácsalmáson, Hódmezővásárhelyen, Szabadkán, Szolnokon, Kalocsán, — Csongrádon, Kiskunféyházán, Baián, Gödöllőn, Kunhalason, Tiszakürtön, Úllón, Újpesten, Budakeszin, Pilisen, Vecsésen, Monoron, Abonyban, Dunavarsányon, Dunabogdányon, Solymáron, Sárbogádon, Albertirásán, Cegléden, Zomborban, Jászberényben, Orosházán és Törökszentmiklóson. E helyeken is érezték a földrengést két óra után, több helyen a kémények ledőltek, házfalak repedtek meg.

A földrengés áldozatai.

Kecskemétről táviratozzák: A belügyminiszter intézkedésére ma délután utászkatonák érkeztek Kecskemétre, akik megkezdtek a romok eltakarítását. E munka közben akadtak rá Baranyi Ferencre és négy gyermekére, akiket az összeomló ház maga alá temetett és megölt.

Nagykőrösről táviratozzák: Eröss János 9 éves fiút a leszakadó romok oly súlyosan megsértették, hogy most a kórházban halodik.

Kossuth kontra Justh.

Nauheimi fürdővel a választói jogról.

Kossuth Ferenc, aki Nauheimban gyógykurát használ és gondolatfűzéssel foglalkozik az „Egyetértés” mai számában a hozzáérkezett kompromisszumos hírekről ekként nyilatkozik:

„Moglehet, hogy e híresztelés a sokat eszteni engedő cáfolatok dacára (s e kifejezést szándékosan használok), mégis légből kapott mendemonda; én mendemondának is hiszem.

A kormány igen jól tudja, hogy a Justh Gyula elnökléte alatt álló párt alig képezi a képviselőházban jelenlevő függetlenségi képviselőknek egy harmadrészét, elismerem, hogy tevékeny, tehetséges és harcban edzett rész ez, de mégis csak az egésznek egy harmadrésze s a vele kötött kompromisszum távolról sem jelentené az ellenzékkel való megegyezést.”

A gondolatfűzésben a második szem itt következik:

„Tudtommal nincs olyan párt Magyarországon, amelynek célja minden további meghatározás nélkül az lenne, hogy minél gyorsabban valósítsák meg a választási reform, tekintet nélkül arra, hogy milyen alapon, milyen elvek szerint és miképpen?”

Az a tény tehát, hogy a miniszterelnök az appropriációs vita folyamán kilátásba helyezné azt, hogy közvetlenül a véderőjavaslatok elintézése után a választási reformra fogna kerülni a sor, a legcsekélyebb jelentőséggel sem bírhatna.”

Az utolsó láncszemekben Kossuth Ferenc bizik abban, hogy egyharmad s más tört pártok véle együtt kivégzik a kormányt. A választói jog kivégzése ezután következik, tört számok nélkül.

A Zenede átvétele.

Előterjesztés a tanács előtt.

A debreczeni Zenede átvételének régen húzódo ügye a végleges elintézés elé került. Most már a tanács előtt fekszenek a kész javaslatok, amelyeknek tárgyalását már valamelyik legközelebbi rendkívüli közgyűlés sorrendjére ki fogják tűzni.

A szervezeti szabályzat tervezete, melyet a törvényhatósági bizottság tagjainak már megküldtek, a következő intézkedéseket tartalmazza. Az 1862-ben létesült intézetet a város 1911. január hó 1-étől számítva veszi át és azt Debreczeni városi Zenede, vagy Debreczen sz. kir. város Zeneiskolája címen tartja fenn és fejleszti ki.

A tanintézet célja: az ének és zene elméleti és gyakorlati tanítása, alapos készütségű zenekedvelők és hivatásos zeneművészek kiképzése, vagy a felsőbb kiképzetéshez való fokozatos előkészítése, a klasszikus s modern zeneirodalom megismertetése, a magyar műzenenek s általában a zenei érzéknek és ízlésnek — mint a nevelés egyik jelentékeny tényezőjének — rendszeres fejlesztése. E cél elérésére a rendszeres tanításon kívül nyilvános hangversenyek, zenetörténeti s esztetikai előadások rendezése által a zene művelését, népszerűsítését is működési keretébe vonja.

A tanintézetnek városi intézményvé való átalakítása által a város azt a célt tűzi ki, hogy városunkban a zene tanítása a mai kor követelményének megfelelő módon méltányos tandíj fizetés mellett s költséggel fejlesztés s városunk a zenei műveltségnek kiváló gócpontja legyen. E cél a zenede csekély anyagi ereje mellett nem lett volna megvalósítható — azonban a város az új szervezet által a tanintézet természetes fejlesztésére nézve teljes anyagi s erkölcsi biztosítékot nyújt.

Az intézet bevétele lenne a tandíj, az államsegély, Debreczen város segélve, hangversenyek, előadások tiszta jövedelme s adományok. A Zenede ügyeit a törvényhatósági bizottság, városi tanács és zenedei bizottság intézi, amelyre a Debreczeni Zenede Egylet hat tagot küldhet ki. A zenede ügyeit egy igazgató s egy titkár intézi. A tanítást rendes, segéd- és magántanárok látják el, akiket a zenedei bizottság ajánlatára a tanács vagy választ, vagy meghív. A tanárok fizetése 2400 korona fizetés és 500 korona lakbér. A leány-növendékekre egy felügyelő nő vigyáz. A rendkívüli és magántanárok tiszteletdíjat kapnak. A tanárok ötödéves korpótlékot, személyi pótlékot kapnak és nyugdíjintézetbe is fölveszik őket. A tandíjbevételek 5 százalékából jutalom és pályázati díj alapot létesítenek.

A Zenede egylet beteriesztette már a szerződési tervezetet is, amelyet Debreczen városával az átvételre vonatkozóan kötni fognak. A szerződés szerint átadja a Zenede összes vagyonát és terheit, a város pedig kötelezi magát arra, hogy a Zenedet magas nivóra emeli és Debreczenhez méltóvá fejleszti ki.

A vagyoni mérleget is beteriesztette már a Zenede egyesület, de ebben csak a terheket sorolhatták fel, mert az egyesület vagyonát most becsüli meg a városi mérnöki hivatal. Eddig ugyanis minden esztendőben 174.000 koronával szerepeltették a Zenede telkét és épületét, vagyis a bekerülési árat tüntették föl, amibe 1894-ben a telek és építkezés került. Azóta azonban tudvalevően az ingatlanok értéke óriási mértékben emelkedett és így szük-

séggé vált annak újabb megbecslése, amelynek alapján minden valószínűség szerint az fog kitűnni, hogy az ingatlanokkal nagy értéket ad át a városnak az egylet.

A mérnöki hivatal becslésének beérkezése után az ügyet a tanács, aztán a jog- és pénzügyi bizottság fogja tárgyalni és pedig úgy, hogy az még szeptember előtt rendkívüli közgyűlés elé kerüljön.

Gyermekgyilkos uri leány.

Hulla a szenes kosárban.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A rendőrségnek azt jelentette a minap egy névtelen levél, hogy B. G.-nak, egy magasabbrangu állami hivatalnok unokanővérenek gyermeket kellett szülnie, de a gyermek — nincs sehol. B. K. nős ember, akinek több gyereke is van.

Nála lakott unokanővére Bajusz Zsófia husz éves leány. Az unokafivér kegyelemből fogadta magához az árva leányt, már 8 évvel ezelőtt. A gyermekekkel foglalkozott a leány és a háztartásban segített sógorasszonyának, a ki egy ezredes leánya. A ház ura és asszonya jól bántak a magukhoz fogadott rokonnal, aki azonban rut hálátlansággal fizetett érte.

Eszendő óta hirbe hozta már Bajusz Zsófia rokonait urilányhoz nem méltó viselkedésével. Nem volt a házban fiatalember, akivel viszont ne kezdett volna. Egyszerre nem is egygyel, hanem kettővel-hárommal: orvosnövendékekkel, gimnazistákkal, sőt a szomszédban lakó szabóságédeket sem vetette meg. Rokonai hiába voltak szigorúak hozzá, mindig talált rá alkalmat, hogy szerelmeit titokban tovább fűzze.

Hónapokkal ezelőtt megjött a következménye a nagy szerelmek s nyolc nappal ez előtt Bajusz Zsófia éjszaka hirtelen rosszul lett. Reggel ájultan találták szobájában s orvost hívtak hozzá. Az orvos egy már lejátszódott processzust állapított meg s amikor az újszülöttet számon kérte a leánytól, ez ezt felelte, hogy csupán abortusa volt.

Hitelt adtak a leány szavának s nem kuttattak tovább a dologban. Tegnap azonban titkos följelentés érkezett a rendőrségre, s a rendőrség kihallgatta magát B. K.-nét.

— En nem tudok semmiről. — mondotta — az én házamban nem történt semmi, s ezt a följelentést is csakis valami ellenségem tehetette, hogy kellemetlenségeket szerezzen nekem.

A rendőrség kihallgatta B. K. feleségét s unokanővérét is, de ezek is mindent tagadtak, mégis a rendőrség megvizsgáltatta a leányt, s megállapítást nyert, hogy a leány a közelmultban szült, még pedig egészséges gyermeket.

A rendőrorvos megállapítása után házkutatást tartottak B. K.-nál. A lakásban nem találtak semmi gyanusát, de a padláson, egy bádogból való szeneskannában rábukkantak egy leányhullára. Külső erőszak nyomai nem látszottak rajta s a halál okát majd csak a boncolásnál tudják megállapítani.

A rendőrség újra beidézte a leányt, aki most bevallotta, hogy a leánygyermeket ő szülte. Elmondta, hogy viszonya volt unokabátyjával, B. K.-val, de a csecsemőt nem ő ölte meg, mert az koraszülött.

Később ellentmondásokba keveredett és azt mondotta:

Igen célszerű a nyaralóban

a közkedvelt

 MAGGI-féle kocka, darabja 5 t.

(kész húsléves).

Csak a **MAGGI** névvel és a keresztesillag védjeggyel valódi!

Ez süritett alakban a kiváló húsléves összes alkatrészeit tartalmazza és — csupán forró vízzel leöntve — azonnal kiváló erőteljes húslévest ad:

leveseknek betéttel való készítésére,
hamis levesek ízének megjobbítására,
főzelékeknek felerősítésére
martásoknak „ „
süteknek „ stb.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIOR CLESTER.

Placz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 16. sz.

FEUERSTEIN

másod intézete Placz utca 61.

— Vidéken jártam s ott egy bába segített rajtam négy koronáért.

Arendőrség kihallgatta B. K. feleségét, majd B. K.-t is, az unokafivért, aki azonban tanukkal igazolta, hogy a leány kicsapongó életet élt. A rendőrség meg is szüntette az unokafivér ellen az eljárását.

HIREK

— **Vasárnapl istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap július 9-én prédikálni fognak: a Nagytemplomban Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Molnár Ferenc s.-lelkész, 11 órakor Visky Kovács Lajos 4 th., a Kossuthutcai templomban Herpai Gábor s.-lelkész, az Ispotály templomban Boér Károly s.-lelkész, a Csapókeri imaházban Kovács János vallás okt. lelkész, a Homokkeri imaházban Nagy István főisk. szénior.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Oláh Károly segédlelkész végzi.

— **A király.** Bécsből táviratozzák: Ő felsége, a ki tutomobilon a lainzi Hermesvillából a pályaudvarra ment, reggel 8 órakor kíséretével nyári tartózkodásra Ischlbe utazott.

— **A központi választmányi ülése.** Debrecen város központi választmánya szerdán e hó 12-én délelőtt tizenegy órakor ülést tart, amelyen a képviselőválasztói névjegyzék ellen beadott felszólamlásokat fogja tárgyalni.

— **Öntözőcsatorná a Hortobágyon.** Megirtuk, hogy a kormány öntözőcsatornákat akar létesíteni a Hortobágyon. Az öntözést 3000 holdnyi területen kezdik meg, a melyre egy szivattyu fogja a Tisza vizét elvezetni. A szivattyutelep és a vezetőső megépítése félmillió koronát igényel. A munkálatokat még ez év őszén megkezdik és két év latt be is fejezik.

— **Velence védekezik a kolera ellen.** Bécsből jelentik, hogy tegnap egy városi bizottsági tagokból álló küldöttség érkezett Velencéből, hogy a lapoknál és a hatóságoknál közbenjárjanak a velencei kolera hírek terjesztése ellen. A bizottsági tagok végjárták a szerkesztőségeket és orvosi bizonyítvánnyal igazolták, hogy Velencében nincs kolera. A velencei küldöttek holnap Budapestre érkeznek, hogy ott is igazolják Velence kolera mentességét.

— **A szerb király Ischlben.** Bécsből táviratozzák: ottani udvari körökben beszélnek, hogy a király rendkívüli követséget küld Ischlbe gratulálni Ferenc József királynak születésnapjára, ezzel is bizonyítékát adandó a változott viszonyoknak, a mely jó barátságot keres a szomszéd monarchiával. Ez az üdvözlő küldöttség fogja előkészíteni Péter király látogatását Ferenc József királynál. Az ischli látogatást a belgrádi udvan október elejére tervezi.

— **A munkáskertek ünnepélye.** Az „Árpád” és „Attila” kerttelepek bérletuladonosai

e hó 16-án, délután 5 órakor a „Nyári Munkásfürdő” felavatása alkalmából terménykiállításal egybekötött Kertünnepélyt rendeznek. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. A gyermek felvonulása a játszótéren. 2. Egyesületi ügyvezető elnök a „Munkásfürdőt” átadja az Árpád-telep kertgazdájának. 3. Terménykiállítás a mintakertészeti épület előtti téren. A magyar királyi kereskedelemügyi miniszterium által ezen célra adományozott 200 korona a legjobb termelők között osztatik ki. A kiállítást rendezi: Kocsisovszky László kertgazda. Bírál óbizottság: Elnök: Polgár Zsigmond, kerületi magyar királyi iparfelügyelő. Alelnökök: Fülöp Ignác, a „Déliab” telep gazdája, Miklósy Márton, a „Petőfi” telep gazdája. Tagok: Kovács József az „Árpád” telep mintakertészeti kertésze, Kerékgyártó Sándor, a „Déliab” telep választmányi tagja, Molnár János, az „Árpád” telep választmányi tagja, Szücs Sándor, az „Attila” telep választmányi tagja, Turcsányi Gyula, a „Petőfi” telep választmányi tagja. 4. Befejezésül családi társasvacsora: ezt követőleg tánc. Belépő díj nincs. Villamos vasúti közlekedés a „Vilmos” huszáriaktanyától lesz.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő párok jelentek meg kihirdetés végett: Sipos Gábor—Csákö Margit, Mátyássy Jenő—Kovácsné Irén, Ferge József—Nagy Juliánna, Madár István—Mihálik Anna, Körösi Sándor—Zavissa Erzsébet, Galambos István—Deutsch Zelma, Kiss Sándor dr.—Bészler Veronika, Szilágyi János—Juhász Juliánna.

— **Államiérfiak pihenője.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök Hédervárra Lukács László pénzügyminiszter Tátralomnicra, — Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter pedig Székesfehérvárra utazott. Serényi Béla földművelésügyi miniszter és Hazai Samu honvédelmi miniszter Budapesten maradnak. Perczel Dezső, a nemzeti munkapárt elnöke Bonyhádon tölti a szünidőt.

— **Tolvaj férj.** A debreceni rendőrség letartóztatta ma Soorbeerbaum Márkus szegedi 49 éves házalót és pedig a szegedi rendőrség megkeresésére, mert Soorbeerbaum Márkus a feleségétől 400 korona anyat ellopva megszökött. A lopott aranyak nagyrészt meg is találták a házalónál, akit most hazatoloncolnak Szegedre.

— **Leesett a kocsirol.** Kenyeres Sándor kocsis árukkal magasan megrakott kocsijáról ma oly szerencsétlenül bukott le, hogy testét a kövezeten teljesen összezuza. — Életveszélyes sebeivel beszállították a kórházba.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvvezető előtt a következő halálesete ket jelentették be: Altberger Erzsébet izr. 5 éves, Pál Imre református 6 hónapos, Böszörményi Etelka római katolikus 9 hónapos, Bíró Imre református 64 éves, Gorgyán Imre ref. 14 hónapos, Bihari Anna református 1 hónapos.

— **Lelőtte az anyja szeretőjét.** Lugosról táviratozzák: Bimbacsella Trailla nős ember létére is el-ellátogatott a még fiatal és szép Lukacsella Máriához és ketten megegyeztek abban, hogy a férfi elválk a feleségétől és elveszi az asszonyt. Kedden közös megegyezéssel elindultak, hogy asz asszony vagyonát illetőleg hiteles szerződést kössenek. Jón, az asszony fia rossz szemmel nézte az egész szemelmi históriát és mikor megtudta, hogy anyja már a vagyonát is feláldozza a szeretőjének, ki valószínűleg csak arra aspirált, utánuk indult. Utközben ám meggondolta a dolgot és a mezőn meg várta a szerelmes pár visszaérkezését. S midőn látta, hogy már jönnek, eléjük ment és kését előrántva, szó nélkül hasba szurta az anyja szeretőjét. Ez védekezett, — torkon ragadta a legényöt és teperte a földre. Itt ám a legény belenyult a zsebébeő kihuzta abból a revolvert és belelőtt Bimbacsellába, aki nyomban elesett. S bár életben maradt, súlyos sérülésekkel vitték be a kórházba. Az önként jelentkező fiut letartóztatták.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő párok kötöttek házasságot: Nagy Pál—Végh Mária, Papp Béla—Salamon Lenke, Pető Mózses—Király Ida Mária Kunigunda, Pástyan Ferenc—Papp Juliánna, Nagy József—Kálló Ilona, Szuchánics Mihály—Faragó Erzsébet, Madai Emil—Pásztor Róza, Kristó János—Kovács Zsuzsanna, Pásti Imre—Nagy Juliánna.

Csipke, üll és szövet függönyök, ág és asztalterítők, kokusz szőnyegek, lábtörlek, paplanok, matrácok Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

— **Fürdő idényre!** Remek választék fürdőköpenyek, fürdőlepedők, uszóruhák, turistaingekben, nyáripaplanok, divatos harisnyák és zsebkendőkben, egyszerű és díszes batist fehérnemű, jó mosó zefirek, batistok és kartonokban, Kardos László Debrecenben, Kossuth-u. 9. vászon, fehérnemű és menyasszonyikelenyve üzletében.

— **Zwiback Lajos és testvére es. és kir. udvari szállítók mindennemű kész blousai Debrecenben csakis Halmágyi Sámuel dívatházában szerezhetők be.**

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbetegségeknél, kővességnél, ezekorbetegségeknél, vörhenynél, omécsatónál és kőbetegségeknél a vesebetegségeknél különösen hatásos. Természetes vasmentes szénásványvíz.
Külföldi forgalmazók: SCHULTES ÁGOST Székesfehérvár, Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Budófi-széki part 2.

Löfkovits Arthur és Társa

30 év óta fennálló óras ékszerész és ezüstnemesi üzlete július 1-től kezdve

PIAC-UTCA 44.

Dr. Ujfalussy házban.

Pontos zsebórák
Halász Nándor
 ujonnan berendezett arany, ezüst, ékszer, éra üzlete
 a Debreczeni Első Takaréknál új épületében.

— Építkezési kölcsönöket gyorsan és előnyösen folyósít a Debreczenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet. Piac-utca 32., volt Szedlák-ház.

— Kristály szikvizet igyunk, a kristály kutból, félliteres palack 4 fillér, literes palack 8 fillér, megrendelhető a Vendéglősök kristály-szikvizgyár r. t.-nál Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

Megnyílt a
GLÜCKEDE
 ujonnan berendezett
 czipő-, kalap- és uridivat üzlete
 a debreczeni első takaréknál új épületében.
 Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
 Telefon 602.

— Törlesztési kölcsönök 6—10 évre házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

— Könyvelésben jártas leány, üzletben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Dr. Szabó Sándor
 ügyvédi irodáját
 Csapó-u. 19. sz. a. (Knoll-ház) az udvari kereszt épületben megnyitotta.

— Dizmunkák, Plüsskeretek művészi kivitelben készítettnek Antalffy Ferenc dízműkönyvkötészetében Piac-u. 31.

— Modern falképvekben állandó ujdonságok Thatsz Arthur papíráruházában.

Butorcsarnok megnyílt
 Hunyadi utca 17. szám
 (Demetrovics-palotában.)
 A csarnokban eladott műbutorokért
Kovács Gyula
 műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arczorémet
Fáy szappant
 és Fáy poudert

mint legjobb arczszépség szer, melynek használatától minden szeplő és májfolttól 3 nap alatt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszer-tárába
 Kossuth-utca 8. (A színház mellett.) om

Órák és ékszerek
 nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók
BAUER KÁROLY
 órák és ékszerész
Piacz-u. 75. szám.
 Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden tárgyon szabott ár van feltüntetve.

KÖZOKTATÁS.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. — A debreczeni nyilvános m. polg. fiúiskolában a jövő tanévre szóló előzetes beiratások napoként d. e. 9—12-ig tartatnak meg az iskola Arany János-utca 18. szám alatti helyiségében.

— **Beiratkozás az egyéves női kereskedelmi tanfolyamba.** A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet női kereskedelmi tanfolyam tagozatába, mely az Alföldön egyedüli, hol tisztán felső kereskedelmi iskolai tanárok tanítanak, a beiratások július hó folyamán délelőtt 9—11 órakor történnek a Tanintézet helyiségében Piac-utca 8. szám alatt az első emeleten levő 23. sz. a. igazgatói irodában. A beiratkozáshoz felhozandó a polgári iskolai IV. osztályu és születési bizonyítvány; egyúttal legalább negyedévi tandíj és a beiratási díj is lefizetendő. Minthogy csak korlátolt számban vehetünk fel tanulókat, felhívjuk az érdekelt szülőket, hogy gyermekeiket hely biztosítása céljából már most irassák be, mert későbbben csak azon esetben fogadhatjuk el a beiratkozást, ha még üres hely áll rendelkezésre. A költött létszám miatt az évközben kimaradók hely elfoglalás miatt az egész évi tandíjat kötelesek megfizetni. Az évi tandíj egyszáz korona, a beiratási díj pedig hat korona. A későbbben esedékes tandíjak kérelmezés esetén havi részletekben is fizethetők. Az igazgatóság.

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő saját gyártmányú férfi-, női- és gyermek czipők mélyen le-szállított árban adtnak el

Fischer Menyhért czipő üzletébe
 Piacz-u. 3. sz. Üzletemet ujonnan berendezve és megnagyobbitva Piacz-u. 9. sz. alá a volt Márton Gyula helyiségébe helyezem át.

Óra javításokat
 olcsón, pontosan és gyorsan eszközölök
 1 évi jótállás mellett.

KLEIN ELIÁS
 órák és ékszerész
 Csapó u. 19. (Knoll ház) zenedével szemben.

KÖZGAZDASÁG.

Forménytörzsök.

Schwarz E debreczeni bizományos távirati jelentése.
 Budapest, 1911. július 8.

Készáru változatlan.	
1911. októberi buza	11.69 —
1912. ápril buza	11.96 —
1910. májusi rozs	— — —
1911. októberi rozs	9.59 —
1910. májusi zab	— — —
1911. októberi zab	7.79 —
1911. jul. tengeri	7.61 —
1911. aug. tengeri	7.71 —
1912. áprilisi tengeri	— — —
1912. máj tengeri	6.94 —
1911. áprilisi rozs	— — —
1910. augusztusi repce	— — —

NYILTTÉR.

Tudomásul.

Tudomásunkra jutott, hogy Raducziner-Mór más valaki részére a mi nevünk alatt nyomtatványokat gyűjt, értesítjük t. üzletfeleinket, hogy fentnevezett tőlünk felmondás nélkül eltávozott és kérjük, hogy neki részünkre semmiféle megbízást adni ne méltóztassanak.

Rendeléseket **csakis irodánkban** vagy **Hoffmann László ur** utján sziveskedjenek hozzánk juttatni.

Debreczen, 1911. július 1.

Hoffmann és Kronovitz
 könyvnyomdája
 Debreczen, Piacz-utca 49

Pályázati hirdetmény.

A Fonciére Pesti biztosító intézet debreczeni főügynökségénél a következő állások töltendők be:

Pénztárnoki állás 6—8000 kor. óvadékkal,

kezelő hivatalnoki állás és két gyakornoki állás.

Az állások nyugdíjjogosultsággal vannak egybekötve s így 35 éven felüli egyének folyamodványai figyelembe nem vétetnek.

Folyamodványok a főügynökségi irodába Piacz-utca 61. szám nyújtandók be.

Carl Kronsteiner
 időjárás erős, mész

fa-gade-festék

Törvényeszkíleg védett.

50 árnyalatban, 24 l.-től külön-ként feljebb.

Evek óta legjobban bevált és utánzatokat felülmúló. Egyedül célszerű mázó anyag már festett fa-gadenél

Email-fagade festék nem színle-festő, egy vonással fest, nem szükséges az előalapozás email erős — csak hideg vízben feleresztve használható. Antiseptikus — mérgegmentes — porhanyós. Fenkőlt festés belső helyiségek-nél, még festetlen fa-gadenél, faépítményeknél, mint színek, pavillónok, kerítések stb. Kapható minden árnyalatban. Ára m²-ként 5 fillérért.

Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve.

Carl Kronsteiner.
 Wien, III. Hauptstrasse 120.
 Raktár minden nagyobb városban.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

A Bankgyesület részvénytársaság
Piacz-utca 72. sz. alatti üzlet-
 helyisége f. évi augusztus hó
 1-től ugyancsak Piacz-u. 72. sz.
 alatti háznak első emeletére he-
 lyeztetik át és így a jelenlegi
 földszinti helyisége f. évi augusz-
 tus hó 1-től kezdődőleg egészben,
 vagy kisebb helyiségekre osztva
bérbe adandó.
 Értekezhetni a bank helyiségében a hivatalos órák alatt.

Donogán és Somossy
 DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák,
 Kalapok, Papucsok, Triko és
 :- Pique paplanok :-
nagy választékban!

Péterfia-utozai
14. számú ház
eladó.

Értekezhetni a **Leszámlító**
 és **Pénzváltó Bank r. t.-nél, Piacz-**
utca 19. sz.

Nagy raktár mindenféle használati és díszmű
 árukból.

Vendéglők, szállodák
 és nyári mulatóhelyek figyelmébe.
 Legmegfelelőbb és izléses kitanó
 minőségű
üveg és porcellánművek
 valamint **alpakka, alpakka ezüst,**
zinnacél vagy acél evőeszközök,
lámpák, kertli gyertyatartók stb.
Lám Sándornál
 Debreczen, Piacz-utca 5. kaphatók.

Földes Sándor
 villamos világítási és erőátviteli vállalatát
Piacz-u. 42. sz. alá
 (Gyarmati-palota) helyezte át.

Tetra ruházat.

Férfi ing, — Férfi
 alsó nadrág,
 Fürdő köpenyek
 és lepedők.
 Gyermek ujjas, nadrág és pe-
 lonka. Ajánlható kitűnő minőségek.

Donogán és Somossy
 cégüöl
 DEBRECZEN, Kistemplombazár.

THURZÓ-FÜRED

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. Vasúti
 állomás Gölniczhánya. 572. m. Posta és távirat helyben.
ELSŐRANGU KLIMATIKUS GYÓGYHELY.
 Vizgyógyintézet, vízkúrák, inhalációk, diétás kúrák, nap- és sza-
 bad tófürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok,
 légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok
 ellen. Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi
 időjárás. Kitanó konyha és olcsó ellátás. Elő- és utó-
 időnyben 30%, július elejétől 6 heti tartózkodás után
 60% árengedmény. Szobák egész időnyre olcsó átalány árban
 bérelhetők. Állandó fürdőorvos: **Dr. Fanzler Lajos.**
 Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Ki akar
SZÉP LENNI ?

Kevés hölgy van a világon, ki a **FÖLDES-féle**
MARGIT-CRÉME
 arckenőcsőt ne ismerné. A bőr mindennemű t sz-
 tálatlanágát, szeplőt, pattanást, miteszert, mój-
 foltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít
 és az arc ideális, szép és üde lesz. Nemcsak az
 arcból, hanem a nyak, váll és kez fehéritésére
 és szépítésére is legalkalmasabb. — Az összes
 szépítőszerek között a

Földes-féle Margit-Créme

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert telje-
 sen ártalmatlan és zsírtalan.
 Nagy tégely 2, kicsi 1 korona, minden gyógy-
 tárban és drogériában. Kiváló tolett-cikkek:
 Margit hölgypor (3 színben) 1-20 kor., Margit-
 szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-
 arcvíz 1 korona.
 Tessék a záróédjegyre ügyelni és csakis eredeti
 készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságairól
 és kitűnő hatásairól teleírást vállalok.
 Készíti és postán küldi:

FÖLDES RELEMEN gyógyszerész Aradon.
 Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz
 Nagy Ferencz, Josa és Jóna, Kubek Sándor,
 Mihalovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy
 László. — Hajdúszoboszián: Barbócz Zsigmond.
 Hajdúböszörményben: Erecsey Gábor gyógyszer-
 tárában.

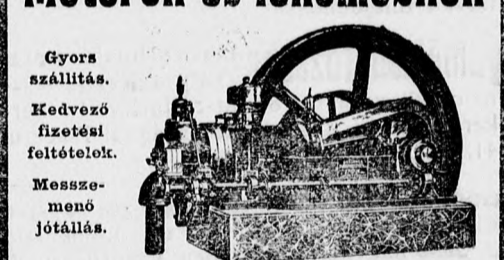
László Zsigmond
ÁLLATORVOSI
RENDELO-IRODÁJA
Rákóczi-utca 3. sz.

„Gyöngyvirág Crème“
 az arczkrémek gyöngye!

Szeplő, mójfoltok, pattanások s
 bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
 mává, fehérre és üdövé teszi az
 arcot! Sem higanyt, sem ómot
 nem tartalmaz. A nappalra való
 krème nem zsíroz, míg az éjjelre
 való zsíroz. Egy tégely ára 1 korona.
 Kapható:

Mihalovits Jenő
 „Kigyó“ című gyógyszer-tárában,
DEBRECZEN.

Nyersolaj, szivógáz, Diesel benzín
Motorok és lokomobilok

Gyors
 szállítás.
 Kedvező
 fizetési
 feltételek.
 Messze-
 menő
 jótállás.
Drezdai Motorgyár Részv. Társ.
 Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.
 Vezérképvise ő:
Gallert Ignác és Társa
BUDAPEST, V., Kohéry-utca 4. sz.
 (Alkotmány-utca sarok.)

A fiataltság.

A fiataltság az élet tavasza és mint a hogy az évszakok közül legkellemesebb
 a tavasz, a mely után vágyódik mindenki; sajnálják, fájlalják, ha elmúlik.
 Éppen ugy sovárgunk a fiataltság után és nem akarjuk elismerni, ha közeledik
 annak elmúlása és mutatkoznak az idő előhaladásának jelei. Pedig mint a
 tavasz, ugy elmúlik a fiataltság is, ha nem gondoskodunk olyan szerekről, mi
 által fiataltságunkat megóvjuk. Ilyen szer a legelőkelőbb hölgyek által is elis-
 mert, közkedvelt és többszörösen kitüntetett törvényileg védett **dr. Biró-féle**

Havasi Gyopár Crém.

E szer teljesen ártalmatlan anyagokból áll és hatása oly remek, hogy rövid
 használat után az arcot megifjítja, bájosá, üdövé, szinte hamvassá teszi.
Gyopár mosdóvíz 1 kor. Nagy tégely 1 kor. Puder 1 kor. Szappan 70 fill.
 Kapható ma már minden gyógyszer-tárban és drogériában. — Főraktár: **Wolf**
gyógyszertár Kolozsvár.

„1-1-1?“ — Papa megengedte! Hisz' valódi **JACOBI-**
 féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadóborban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 20 éves, csinos, teljesen egyedül álló árva leányt 400.000 kor. vagyonnal? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: **Fides, Berlin 18.**

„Őszi róza“ Nem akarom, hogy sokáig szomorkodjon azért, hogy már mi leányok is futó kalandra vágyunk, tehát felhívom a figyelmét az 5 és 6-iki számban megjelent hirdetésemre, ahol bent foglaltatik az a „nem“ szócska is, ami az első hirdetésből sajtó hiba következtében kimaradt, máskor pedig ne legyen olyan tul szigorú, mert egy nem jó lelkű és nem nemesen érző leányt is felháborítana egy olyan hangu levél, mint az öné, pláne ha ártatlanul kapja, mint én is, a „Kicsi nő“.

Betöltendő.

Tanonczok. Vas és rézbutor lakatos, és fényező tanonczok fizetéssel felvétetnek a Vas és Rézbutorgyár r. t.-nál.

Egy tanuló felvétetik Félégyházy János fűszer kereskedésében Piacz és Miklós-utca sarok.

Pénzbeszedő és üzletszerző felvétetik fix fizetéssel Zempliner czégnél Hatvan-u.

Műasztalos tanulók fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Kereskedelmi, jeles eredménnyel végzett, gép és gyors íráshoz értő fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlat gépirónó, jóírással irodába állást keres. Cime a kiadóba.

Ispán, nőtlen, izr. több évi gyakorlattal felvétetik. Hajnal Samu, Érendréd.

Biztos állást nyerhet csekély óvadékkal Singer & Co. Varrógép r. t. Piacz u. 79.

Iroda takarítást tisztán, olcsón elvállalok Homok-utca 135.

Gép és gyorsíró, gyakorlott, azonnali alkalmazást nyer a Vas- és rézbutor gyár r. t.-nál.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Háziszolga jó fizetéssel felvétetik lapunk nyomdájában, Piacz-utca 49.

Kifutó fiu kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Házasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemű kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörköelve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénz és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Vizsgái jutalomkönyvek beszerzése előtt feltétlenül keresse fel a Harmathy antiquariumot Fűvészkert-u. 14. Óriási raktár! Uj példányok, remek diszkótésben leszállított áron kaphatók! Iskolák, intézetek kérjenek árjegyzéket.

A Booskay kertben 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Zsákok, vizmentes és rostáló ponyvák ugy kölcsön, mint megvételre igen olcsón beszerezhetők Fohn József zsáküzletében Petőfi-tér, a pályaudvar közelében.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Máramaros-Lonkán a »Kuzii« trónörökösünk vadászkastélya mellett, az országot mentén, 800 méter hosszúságban elhúzódva, »Erdészvölgy« állomással szembe. 18. kat. hold különböző fákban álló fiatal erdő, napon fekvő, kitűnő fenyő levegő, nyaralónak s gyümölcsösnek kiválóan alkalmas, szabad kézből eladó. Libermann Mózes Lonka, u. p. Nagybocksó, vagy Dr. Vider Géza m.-szigetű ügyvéd urnál. Telefon szám 77.

Vörös-utczai 5. számú ház kedvező fizetés mellett eladó vagy földbirtokért elcserélendő. Czim a kiadóban.

180 drb herélt szőke négy hónapos malacz eladó. Mandel Dezső, Kölcsey-utca 5.

Debreczenhez közel fekvő és vasuti állomással bíró községben részben fekete, részben homokos 340 holdas jó minőségű tagbirtok 20 hold dohányengedéllyel, 18 hold fajszőllővel, a szükséges és jó karban levő gazdasági épületekkel kedvező feltételek mellett eladó, esetleg 1911. október 1-től haszonbérbe kiadó. Felvilágosítást ad Dr. Szűcs Géza ügyvéd Debreczen, Széchenyi-u. 14. szám alatt.

Eladó ház, Erzsébet-utca 43. szám alatt. Évi jövedelme két ezer korona. Értekezni lehet Csapó-utca 77. sz. alatt Jakab István tulajdonossal.

Gyümölcsbefőzéshez igen ajánlatos krisztály csukrot használni kilogrammja 86 fillér kimérve Fűszerkereskedelmi Részvénytársaságnál Piacz-u. 41. Fűszerudvarban.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsapaprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Munkások figyelmébe. Legolcsóbban vásárolhat férfi ruhát, cipőt, csizmát, kalapot és ingeket a **Munkás bazarban** Bádogos-utca Nuszbaum Hermann czégnél.

Reteszár-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelyiség felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Alig használt gázcillárók jutányosan eladók. Arany János-utca 23.

Franzia grenadin a legújabb mintájú mtr. 75 kr., sima dupla 120 széles 80 kr. Pongé selyem minden színben mtr 45 kr., finom chevró bőr cipők ugy férfi mint női nagyon olcsón árusít Kertész Dezső Sas-u. 4. a mozzai mellett. Ugyanott egy fiatal segéd felvétetik.

Bor eladás. 70 hektoliter kitűnő 1908. évi Ezerjő Rizling Molnár Lukátsnál Debreczenben.

Boros hordók, használt és új Péterfia-utca 76. kaphatók.

Lakás

A Hungáriában egy modern, új 4 szobás utczai lakás augusztus elsőre kiadó.

József kir. hercege-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinceraktár.

Deák Ferenc-utca 15. számú háznál udvari lakás kiadó.

Forgalmas helyen, piacshoz közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Különféle.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Mindenemű könyvkötéseket szépen s izléseken készítetnek a »Seres Testvérek« Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Érdemes Debreczenből Kassára Haltenberger Béla országos híru ruhafestő és vegyítisztító gyárába küldeni a ruhákat, mert a czég bérmentve küldi vissza Debreczenbe a csomagokat. **Gallérok,** kezelők tükörfény-nyel hófehérré tisztítatnak.

Weisz Ferenc épület és mű-butor készítő. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elörendő kivitelben, mérsékelt árban.

Házhelyeknek

eladó

a Sámsoni utfélen, a hadházi vonat sorompójánál kezdődő volt **Katz**-féle telek kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni

A Néptakarékpénztár Szövetkezetnél
Debreczen, Piacz-utca 75. sz.

REICHMANN DIVATÁRUHÁZA,

Royal szállodával szemben.

Csodás csipke-blousok: Kor. 2.20, 3.50, 4.50 és feljebb. Japán blousok voile és mosó delain Kor. 2.30, 3.40. Japán blousok madeira selyem- és gáz különlegességek. — **Gyermekruhák,** mosó, kreton, vászon, pike kor. 1.80-tól. Madeira és batiszt **gyermekruha** különlegességek. Fekete cloth-szoknya Kor. 1.96-tól.

Madeira és selyem napernyők, férfi-, női- és gyermekharisnya különlegességek. Csipkefüggönyök és ágycetritők,

madeira himzett batistok 88 fillértől.

Szabó kellékek, rövid-, diszaruk. Férfi-, női- és gyermek fehérneműek dus választékban.

Piacz-utca 85. sz. Wiener-palota.

Mint a naptól

a mezőig, ugy fehérítetik a ruha az üstben, fél-órsi főzés után

Persil

önmüködő mosószer

által.

Vakító fehér ruha!

Dörzsölés nélkül!

Refe nélkül!

„Persil“ meglepő hatása dacára nem tartalmaz clort és általában áralmas alkotórészeket, melyért jótállás vállalatik.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien, III/1.

Kapható mindenütt.

NAGY LAJOS hirdetési irodájából Csapó-u. 13.
Telefonszámok: Iroda 335. Lakás 702.

Eladó a József kir. herceg-utca
17. számú szép nagy urfi ház és
Eladó a József kir. herceg-utca
39. számú szép nagy urfi ház!

Bélapátfalvai

Portland és Román cement

Ishér darabos fall mész, szá-
raz tűzifa, Bel- és külföldi
kőszemek egész kocsi vételnél
legolcsóbban kapható

Pollák Zsigmondnál

Deák Ferencz-u. 9. — Telefon 441.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karozagon szereshető be.

Kaszás telepen

Fenesovles-utezán a vámospércsi-ut
közvetlen közelében

házhelyek

Igen előnyös feltételek mellett el-
adó. A föld vályogvetésre alkalmas.
Homok a helyszínén ingyen áll a
telkeveők rendelkezésére.

Vevők a Jelzálog és Hitelbank-
nál (Piacz-u. 30. földszint) jelent-
kezhetnek, hol a telkekre és esetleg
az építkezésre megfelelő kölcsönt is
kaphatnak.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése,
Wessélényi-tér 6. szám alatt (Berta-
gőzmalom mellett.) Kolarit elszigetelő
lemez kizárólagos egyed árusítása. —

Kartelen kívül,

tehát olcsó árak. mindenkinek saját érdekei
— hogy szükségletét nálam szerezzé be. —

PALMA

AVALODI
KAUCSUKSAROK

Női és gyermek kalapokat

mélyen leszállított árban bocsátom a n.
é. hölgyközönség rendelkezésére.

Schimmer Mórné

női kalap divatterme Hatvan-u. 12.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszitve és diszitetlen minden
elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsa, Kistemplom-bazár.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni református kollégium a tulajdonában lévő tiszadadai tanyabirtok haszonbérbeadására ezennel nyilvános szóbeli és zárt írásbeli árverést hirdet.

A birtok jelenleg két részletben két külön haszonbérletnek van kiadva, nevezetesen a birtokot kettészelő országúttól délre eső Szomjas-féle tanyához tartozik 1680 hold 1141 négyszögöl, az északfelől eső «Patai»-féle tanyához pedig 1000 hold, mindenik 1200 négyszögölével számítva holdankint s ugyanigy fog újból is haszonbérbe adadni. Az árverés 1. év augusztus hó 12-ik napján d. u. 3 órakor a kollégium háznagyi hivatalában fog megtartani.

A haszonbérleti év kezdetét veszi 1912. év október 1-én és végződik 1924. év szeptember hó 30-án, tehát tart mindenikre 12 egymást követő éven át.

Kikiáltási ár a Szomjas-féle tanyára 44000 K, a Patay-féle tanyára pedig 26000 korona, mely összegnek 10%-a az árverés határnapja előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kollégium pénztárában bánatpénz gyanánt elhelyezendő. A zárt írásbeli ajánlatok a két birtokra külön-külön és a bánatpénz elhelyezéséről szóló nyugta csatolása mellett lepecsételt zárt borítékban az árverés napján déli 12 óráig a kollégium háznagyi hivatalába nyújtandók be. Utóajánlat ki van zárva — s ilyenek figyelembe vétetni egyáltalán nem fognak.

Mindkét tanyabirtok kényelmes tiszti lakásokkal és jókarban lévő gazdasági épületekkel van ellátva. A birtokok leltárai valamint helyszíni rajzai, nemkülönben az árverési, illetve haszonbérbeadási feltételek a hivatalos órák alatt a kollégium számvevői hivatalában megtekinthetők.

A beérkezett zárt ajánlatok, illetve az árverés eredménye felett a kollégium gazdasági tanácsa szabadon határoz.

Debreczen, 1911. július hó 4-én.

Kollégiumi Gazdasági Tanács.

LŐHEREFÉJTO GEPEK
EGYSZERŰ- KETTŐS
TISZTÍTÓ-SZERKEZETTEL 650%-1250%
DÖBZÉLESEGI GŐZGÉP MOTOR S JÁRGÁNYOS HAJTÁSRA

ZAGADALMAZOTT
EGYESITETT
LŐHEREFÉJTO
FEJTO-TISZTITO
GÉP

CÉLSÁRAK
KEDVEZO FIZETESI
FELTÉTELEK
ÁRJEGYZÉKET
FELHÍVÁSRA
DÍJMENTESE

Szücs Ödön
— BUDAPEST —
VI. NAGYMEZŐ UTCA 10.

Belföldön az egyedüli Thomassalak gyár!
Ovakodjunk a külföldi Thomassalak-
utánzattól!!

Őszi trágyázás!

A valódi lóhere védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb, minden növényhez al-
kalmazható, foszforosavas műtrágya, melynek
tisztaságáért, beltartalmáért és porfinomságáért
mindenkor garantálunk

Magyarorszá-
gon 30 év óta
van legjobban
bevezetve!

Minden zsák
ezen véd-
jeggyel van
ellátva!

Árajánlatok, szakiratok és minden egyéb felvilá-
gosítással készségesen szolgál:

László Marcell

Budapest, VI., Eötvös-utca 28. sz.

a Csehországi Thomasművek magyarországi vezér-
képviselője. — Vétel előtt kérjen árajánlatot!
— Eredeti stausfurti kálisókkal és kainittal a leg-
olcsóbb napi áron szolgálhatok.

FIGYELEM!

Az idén kivételes olcsó árajánlattal szolgálhatok.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár
részevénység Ispotály lapon levő
saját gyártelepét legújabb vívmányu gépekkel
felszerelt butormárványiparral bővíti ki és
a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű
nyers márvány fajok megérkezése után üzembe
helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe
ajánlja immár általánosan elismert és több-
szörösen kitüntetett vas és rézbutor gyárt-
mányait, a melyek **mindegyike ezútnak
ezimkéjével van ellátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és
vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját
telepükön levő raktárukból a legmérsékeltőbb
gyári áráért.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely
bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépitő szer,
ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill.
Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a
csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg
ára 1 kor.

Menthol jegec sóborszesz, az eddigi sóbor-
szeszek között leghatásosabb, 30, 50
fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakaosabb fogfájást is
megszünteti, ára 70 fill.

Tyukszem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrke-
ményedést megszüntet, ára 70 fill.

A fentiek csakis a

Balázs Ödön utóda
HARSÁNYI LAJOS
„Reménységhez” címzett gyógyszerárában
Debreczen, Csapó-utca 18. szám
alatt kapatok.

Árverési hirdetés.

A debreczeni jótékony nőegylet a tulaj-
donát képező (Sik Lajos-féle) 23 kat. hold
432 négyszögöl területű bányai kaszáló földjét
Dr. Olcsváry László egyleti ügyész irodájában
(Batthyány-utca 14. szám) **időző év július
hó 21-én d. e. 9 órakor** nyilvános szóbeli
árverésen újabb 3 évre haszonbérbe adja.

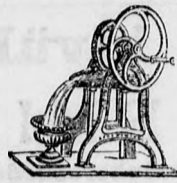
A kikiáltási ár 700 korona, mely összeg-
nek 10%-át bérelni szándékozó az árverés
megkezdése előtt készpénzben letenni kö-
telesek.

Debreczen, 1911. július 4-én.

Fráter Erzsébet
elnöknő.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézőndők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyi-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja
az „Omega” lánczkut

mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelheti,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki kezelheti.

Kérjenfelvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

Hydraulikus sajtók

szőlő és gyümölcsmest

sajtolására, nagy tüzem számára 1, 2 vagy 3 kitolható
kosárral

bor- és gyümölcsprés „Herkules”

kettős nyomó szerkezettel, kézi hajtásra.

Gyártanak mint különlegeséget különféle nagyságban
és szerkezetben, legjobb minőségben

Mayfarth Ph. és Ta., Wien, II/1.

gépgyár és vasöntöde.

Specialisták gyümölcsértékesítő és bortverő gépekben.

Kiűntetve több mint 630 első díjjal.

Kimerítő 312. sz. ábrás katalógus ingyen és bérmentve.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Telefonszámok: Iroda: 335. Lakás: 762.

Eladó egy gyönyörű szép nagy modern uri ház a Homokkertben
villanyos vasúti közlekedés! A Bábakézdél villanyos megállótól négy-öt
percnyire van! Csoda szép ház! Felséges levegő! Ez a gyönyörű szép uri
ház, ahol minden kényelem megtalálható, nem spekulációra, hanem a tulajdonos saját
kényelmére épült.

Van pedig ezen ház a Homokkertben, a Hungária malom mellett, Domahidy-
utca 8. szám alatt. A Szemerédy Béla vasúti ellenőr ur és neje tulajdona, kik e
házat a saját kényelmükre építették, azonban Szemerédy Béla urat elhelyezték Deb-
reczenből Hadháza állomás főnöknek, ezért aztán most kénytelenek eladni.

E ház bármelyik perczen elfoglalható!

A kulcsok a szomszéd házból, Konyárty Márton urnál vannak, aki a komoly
érdeklődőknek bármikor, a legnagyobb készséggel felnyitja a lakást.

E szép nagy uri ház egy évvel ezelőtt épült, magában foglal egy rendbeli
modern uri lakást, mely áll négy szoba, fűthető üvegezett veranda, konyha, spájz,
előszoba, belső angol klosett, belső padfelfárat, két pincze, kitanó vízű kut, szívó-
nyomó szivattyúval. A szobákban cserépkályhák és villanyvilágítás.

Az utcában is villanyvilágítás van!